

Høringsuttalelse Fremtidens oppvekststruktur

De fleste forslagene sendt på høring innebærer nedleggelse av Skonseng Skole, dette er en særdeles dårlig ide, av mange grunner:

Økonomi:

- Skonseng skole drive i dag billigst av alle skoler i Rana (de facto) og tilnærmet billigst pr. elev., f.eks. betydelig billigere pr. elev enn Selfors Barneskole som elevene fra Skonseng er foreslått flyttet til. (Kilde: kommunes regnskap 2024).
- Det er fort gjort at kostnadsnivået på Selfors da blir overført til Skonseng elevene slik at en ener opp med høyere kostnader pr. elev enn i dag. Ser også at regnestykkene kommunen presenterer ikke holder mål: som forutsetning for regnestykkene om nedlegging av Skonseng er at det koster å over 90 mill å renovere dagens skole ev. bygge nytt bygg. Ja kanskje for nytt bygg, men tilstandsrapporten fra Asplan Viak påpeker bare tre områder ved skolen som bør utbedres og ellers at bygningsmassen er bra, de tre tingene er. 1) Drenering på 1, en! Vegg gymsal bygg, 2) en del vinduer bør byttes på den eldste delen av skolen og 3) noe behov for overflateoppussing innvendig; ny malerstrie samt maling. Disse tre oppgraderingene vil ikke koste 90mill+ selv ikke kommunen vil klare å bruke det beløpet, hvis en budsjetterer med «gaffel» og sier 2mill til ny drenering, 900' til 30 nye vinduer gammel del (dvs. 30' pr. vindusbytte, er tot. bare 30 vinduer i hele bygningsdelen) , og la oss si 100' til maling og div materiell etc. innvendig maling hadde vært en fin oppgave for skolen i samarbeid med FAU å utføre selv. Vil tro det vil være nyttig læring/mestring for elevene å være med på samt gi de et eierskap, som gjør at skolen blir bedre tatt vare på. Totalt 3mill altså for å sette skolen i bra stand. I stedet foreslår adm. å bygge ut Selfors for 30mill, en må også kalkulere inn mer enn 3mill for å sannere Skonseng Skole. Tomteverdi er også tilnærmet 0,- når det ikke lenger er skole på stedet. Altså vil en flytting gi økte kapitalkostnader på $30\text{mill} \times \%$ (rente + avskrivning) = 2,1mill i økte driftskostnader pr. år. En får heller ikke ned personalkostnader da elevtallet blir av en sånn størrelse at en må ha parallellklasser på hvert trinn. I stedet kan en forvente økte personalkostnader ifht. økt behov for SFO. Ser et av argumentene som brukes: er prioritering av kvalitet fremfor bygg: flytting fra Skonseng til Selfors er det motsatte: en prioriterer å bygg og får trolig heller dårligere enn bedre kvalitet på utdanningen til elevene. For kan ikke se at kvalitet skal bli bedre av at barna rykkes ut av nærmiljøet sitt, samt må bruke en betydelig del av fritiden til å «sitte på ræva» i en buss eller bil.

Kvalitet: forskning viser at det ikke blir bedre kvalitet ved større skoler (prof. T. Nordahl 2022) Du får også langt lavere relevans mellom nærmiljø og læring, F.eks. i fagområder som miljø, historie næring osv. Det er også en kvalitet i frisk luft uten svevestøv, lydforurensing, og grønt utenfor alle vindu (som forskning viser er bra for helsa (Cahnuki Seresinhe:2015). Og nærhet til natur og primærnæringer for aktivisering.

Folkehelse: fysisk aktivitet er viktig for alle, barn i dag er mindre aktiv enn før, skal kommunen legge opp til enda mer inaktivitet for barn med å sitte på buss og gjøre det vanskeligere å delta på fritidsaktiviteter med klassekompisene sine.

Sykefravær foreldre: hvis barna i dag kan gå hjem om de er «pjusk» vil flytting til Selfors føre til flere «sykt barn» dager, også for barn 12 år + som vil trenge skyss hjem.

Kosthold og folkehelse: Jo mer av tiden du tar fra en familie i dette tilfellet med å legge ned nærskoler som kritisk for småbarnsfamilier som må bruke mer tid på transport til og fra aktiviteter, jo mindre plass er det til for eksempel å få til et godt kosthold og aktivitet, med de økonomiske virkninger det vil ha for det offentlige etter hvert med uhelse.

Likestilling og arbeidsdeltakelse: Det sies at den største utfordringen fremover kommer til å bli at vi mangler hender. Hva kan skje når vi legger sten til byrden og «stjeler tid» fra barnefamilier ved å fjerne nærskolen; jo det blir fort at en forelder føler at den ikke kan jobbe fulltid for å få kabalen til å gå opp, veldig ofte er denne ene: kvinnen. Ergo lavere arbeidsdeltakelse fra kvinner, som stort sett er overrepresentert i omsorgsykker der mangelen på hender vil bli størst, fordi samfunnet ikke legger til rette for at folk med barn skal kunne jobbe.

Økonomisk risiko for kommunen ved å legge ned Skonseng skole:

- Mulig fremtidig krav om Gang og sykkelvei Selfors- Skonseng (200mill+?)
- 40 Mindre hender og 1,520 mill i direkte reduserte årlige skatteinntekter* samt mindre i statlige tilskudd (= 2.280.000,- for 20 barn samt at 500.000,- i tilskudd pr. skole forsvinner) altså direkte årlig reduksjon i inntekter på 4.3mill, så kommer ringvirkninger med befolkningsnedgang i tillegg. Ikke sparer kommunen noe heller fordi kapitalkostnader på nybygg på Selfors tilkommer med et par millioner, i tillegg kommer økte personalkostnader til SFO, samt økte skyssutgifter. + Kostnad for sanering av Skonseng.
- Omstillingskostnader er nesten alltid undervurdert hva blir de her?

At Skonseng Skole foreslås nedlagt virker i denne omgang som en variant av Keiserens nye klær, og dessverre en alt for hyppigere foreteelse i dagens samfunn: ledelse foreslår endringer en håper vil gjøre en forskjell, uten at det vil ha positiv påvirkning i praksis, kun for å vise «men se vi gjør noe»

REISETID: er i utgangspunktet ikke kjempelangt fra Skonseng til Selfors, problemet er bare at en stor andel av elevene på Skonseng skole kommer fra tidligere kretser der skolen er lagt ned og flyttet til Skonseng: Langvssgrenda, Rødvassdalen, Plurdalen. Mange barn her har allerede i dag skolevei på over 30min hver vei i buss, som øker til 1 time+ for ganske mange hver vei. 10 timer i uka på buss, eller 10 fulle arbeidsuker i året. Det er som å ta hele ferien sin x2 hvert år på en buss til og fra Selfors. Er du billig til å ofre så mye av din fritid? Det er en urimelig pris å betale av disse barna for noe som ikke gir positiv effekt for fellesskapet. hvis en snakker om «kvalitet i skolen» som det viktigste, hvilken kvalitet blir det over leksejobbing/hjemmearbeid, når det meste av våken fritid foregår på en buss?.

Johnny Svartkjøneng, Pappa i Plurdalen

*Bakgrunn for regnestykket: 10 barnefamilier med to barn hver, velger å flytte ut av kommunen pga. skolenedleggelse på Skonseng, de har medianinntekt (609.000,- iflg SSB 2024) direkte skatt til kommunen på 12,5%.